

[Gert Petersen]

ret her i Norden, og hvis vi nu skal til at anbringe depoter i stort omfang for amerikansk udstyr, hvilket er noget helt nyt – og det kan ministeren ikke komme udenom – og tungt militært udstyr fra amerikansk side, så er der i sandhed tale om en ny situation, og så burde man spørge sig i regeringen – det tror jeg i hvert fald man gør i befolkningen –: hvordan gavner det en afspændingspolitik, at man nu tager et nyt, meget væsentligt skridt i oprustningen, oven i købet uden først at have drøftet det i befolkningen?

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Hr. Gert Petersens præmisser for spørgsmålet synes at hvile på udtalelser, der er kommet fra pressen. Jeg mener, det vil være en fornuftig fremgangsmåde, at hr. Gert Petersen nu lytter til, hvad forsvarsministeren svarer på de spørgsmål, der mere konkret er stillet med hensyn til de problemer, som hr. Gert Petersen øjensynlig ser, og som hr. Gert Petersen har stillet spørgsmål om her i folketinget.

Gert Petersen (SF):

Jeg synes, udenrigsministeren burde være enig med mig i, at den fornuftigste fremgangsmåde havde været, om forsvarsministeren, udenrigsministeren eller regeringen i det hele taget på et tidspunkt, da man indledte disse forhandlinger, selv havde informeret offentligheden uprovokeret, uden at journalister skulle grave det op, om, hvad det er for forhandlinger og planer, man har. Det havde været det rimeligste, og det burde ministeren give mig ret i.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 428

3) Til *udenrigsministeren* af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Vil udenrigsministeren tage initiativ til, at regeringen officielt tager afstand fra Lord Soames' administration af overgangsordningen i Zimbabwe/Rhodesia?«

Skriftlig begrundelse

Lord Soames' administration af overgangsordningen forhindrer på forhånd, at der overhovedet kan blive tale om et frit og

retfærdigt valg i Zimbabwe/Rhodesia. Desuden er Soames' administration af overgangsordningen på flere punkter i strid med Lancaster House-aftalen, som den danske regering har bakket op.

Soames har i en længere periode – i strid med Lancaster House-aftalen – godkendt sydafrikanske troppers tilstedeværelse i Rhodesia. Selv om disse nu officielt er trukket ud, er der både sydafrikanere og israelere indrulleret i de rhodesiske sikkerhedsstyrker, der er under administration af Soames. Muzorewas såkaldte hjælpetropper er også blevet indlemmet i sikkerhedsstyrkerne.

Der er blevet lagt alle mulige hindringer i vejen for, at lederne for Den patriotiske Front og de mange flygtninge kan vende tilbage til Rhodesia i tide inden valget. Den patriotiske Fronts valgmateriale er blevet stoppet i lufthavnen med krav om, at der skal betales enorme summer, for at det kan komme ind i landet. Sikkerhedsstyrkerne blander sig direkte i valgforberedelserne ved at forfølge medlemmer af Den patriotiske Front og ved at destruere valgmateriale. Dette har bl. a. betydet, at Den patriotiske Front først har kunnet indlede valgkampen en hel måned efter Muzorewa. Oven i dette har Soames direkte forbudt en af ZANUs kandidater at deltage. Det må stå klart, at det er en illusion at tale om frie og retfærdige valg under disse betingelser.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det er korrekt, som det er anført i den skriftlige begrundelse, at regeringen opbakker Lancaster House-aftalen om afslutningen af den årelange konflikt i Sydrhodesia. Med aftalen er der mellem parter i konflikten opnået enighed om en forfatning med flertalsstyre for et frit Zimbabwe, om en overgangsordning op til et parlamentsvalg, hvor Zimbabwes befolkning for første gang får lejlighed til frit at vælge sine ledere, og om en våbenstilstand.

I henhold til Lancaster House-aftalen er der etableret organer med repræsentanter for alle parter til at undersøge og behandle tvivlsspørgsmål og klager over brud på våbenhvilen og spørgsmål vedrørende valgkampen samt tilrettelæggelsen og afholdelsen af selve valget.